

Številka: 326-01-9/2019/5 EPA 497-VIII
Ljubljana, 29. 5. 2019

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F in 81/18-odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih (ZVoz-1B) – druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 30. seji 27. 5. 2019 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o voznikih (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanimi Borisom Doblekarjem in Janjo Sluga

Poslanka Janja Sluga in poslanec Boris Doblekar (v nadaljevanju predlagatelj zakona) sta predstavila ključne zakonske rešitve, ki imajo širok konsenz koalicijskih in opozicijskih poslanskih skupin, in z odgovori na vprašanja dodatno razjasnila vsebino zakona ter se opredelila tudi do mnenja Vlade. Na seji komisije sta sodelovala tudi predstavnica Ministrstva za infrastrukturo in poveljnik Gasilske zveze Slovenije.

Ključni cilj predloga zakona je, da se prostovoljnimi gasilskimi enotam omogoči operativna pripravljenost v primeru nesreč 24 ur na dan vse dni v tednu. Predlaga se, da lahko manjša gasilska vozila, ki jih uporablja okoli 800 gasilskih enot prostovoljnih gasilskih društev, vozijo operativni gasilci z vozniškim dovoljenjem za vožnjo motornih vozil kategorije B in veljavnim potrdilom o usposobljenosti za vožnjo teh vozil. Pri tem bi ta izjema veljala za čas opravljanja gasilske službe. Zaradi načela enakosti pred zakonom se enaka izjema ureja tako za prostovoljne kot poklicne gasilce, voznike reševalnih in specialnih vozil za izvajanje nujne medicinske pomoči in intervencijskih vozil civilne zaščite ter pripadnike gorske, jamarske in podvodne reševalne službe.

Za manjša gasilska vozila, ki so posebej prirejena vozila z dodatno gasilsko in reševalno opremo ter gasilskimi in drugimi sredstvi običajno presegajo 3,5 t, ne zadostuje vozniško dovoljenje za motorna vozila kategorije B, ampak je potrebno dovoljenje za motorna vozila kategorije C1, ki pa ga večina operativnih prostovoljnih gasilcev nima. Po oceni predlagatelja zakona vsako prostovoljno gasilsko društvo

potrebuje vsaj dva voznika z voznim dovoljenjem za motorna vozila kategorije C1, kar predstavlja na ravni države strošek v višini okoli 2 mio evrov, kar ni zanemarljiv strošek. Ob odsotnosti gasilcev z voznim dovoljenjem kategorije C1 se danes dogaja, da v času intervencije vozi manjše gasilsko vozilo gasilec brez ustreznega voznega dovoljenja (kar pomeni kršenje zakonodaje oz. prevzemanje velike odgovornosti) ali pa se intervenira drugo najbližje prostovoljno gasilsko društvo, kjer je v konkretnem trenutku na voljo gasilec z voznim dovoljenjem C1, kar pa bistveno podaljša odzivni čas reševanja. Kot pojasnjuje predlagatelj zakona, je tako izjemo zakonsko uredila Nemčija 2009 in leto kasneje tudi Avstrija, pri čemer sta 2013 podpisali medsebojni sporazum, ki priznava izjeme za čezmejna potovanja gasilcev. Podobno pobudo je pred letom dala Sloveniji tudi Italija, vendar je Slovenija ne more uresničiti, dokler zakonsko ne urediti te izjeme, ki se predlaga s tem predlogom zakona.

Po mnenju predlagatelja zakona bo predlagana izjema izboljšala operativno pripravljenost gasilcev ob pogoju, da pristojno ministrstvo natančno predpiše program usposabljanja, ki mora biti po vzoru Slovenske vojske in v skladu z usmeritvijo Gasilske zveze Slovenije strogo prilagojen potrebam gasilcev (in članom enot nujne medicinske pomoči oz. civilne zaščite gorske in jamarske službe) ter v okviru pristojnosti Uprave za zaščito in reševanje in njenih obstoječih evidenc (informacijski sistem VULKAN). Cilj zakona je stroškovna razbremenitev in debirokratizacija, zato tudi ne pristajajo na predlog Vlade, kjer bi tovrstno izobraževanje prek Javne agencije za varnost prometa prevzele avtošole, ki tovrstnih vozil tudi ne posedujejo.

Gasilska zveza Slovenije podpira predlagano izjemo pri vožnji manjših gasilskih vozil, ki so v bistvu običajni kombiji, ki zaradi dodatne opreme presegajo 3,5 t. Gasilske enote so lokalnega značaja, kar pomeni, da se javna gasilska služba izvaja na manjšem območju. Medtem ko imajo v gasilskih enotah za intervencije na daljše razdalje (npr. iz Prekmurja na Kras) bistveno več časa, da lahko najdejo usposobljeno osebje z ustreznim voznim dovoljenjem za vožnjo manjših gasilskih vozil, pa je pri intervencijah v lokalnem okolju (največ 15 km) bistvenega pomena takojšen odziv, kar pa je težko doseči ob odsotnosti gasilcev z voznim dovoljenjem za kategorijo C1. Predlagana rešitev bo bistveno olajšala vožnjo s tovrstnimi vozili na intervencijo, vendar ob tem opozarjajo na nerazumno rešitev, po kateri bi morali gasilci za pridobitev potrdila o usposobljenosti za vožnjo predložiti zdravniško spričevalo za vožnjo motornih vozil kategorije C1. Glede na to, da gasilci redno opravljajo zahtevne zdravniške preglede, se postavlja vprašanje smiselnosti dodatnega zdravniškega pregleda za kategorijo C1 (na pet let) za namen vožnje malih gasilskih vozil. S tem bi praktično naredili korak nazaj in ne naprej, saj je njihova dolgoletna želja, da se zadeve poenostavijo. Zavedajo se, da ob pridobljenem voznim dovoljenju za kategorijo B potrebujejo gasilci za vožnjo malih gasilskih vozil dodatno usposabljanje, vendar ne smemo dopustiti, da bi dober namen zakona izničili s preobsežnimi (teoretičnimi) programi usposabljanja in zdravniškimi pregledi.

Komisija je bila seznanjena tudi z mnenjem Vlade, pri čemer je predstavnica Ministrstva za infrastrukturo poudarila, da Vlada podpira temeljni cilj novele zakona, to je določitev izjem pri vožnji manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite, vendar predlaga v zvezi s tem drugačno rešitev predvsem zaradi

stališča Ministrstva za obrambo, da naj bi bile določene rešitve v nasprotju z Zakonom o obrambi. Vlada dodatno predlaga, da se med izjeme uvrsti tudi vozila policije. Vlada po vzoru šol voženj predlaga, da bi Javna agencija za varnost prometa na javnem razpisu izbrala in pooblastila pravno osebo, ki bi izvajala program usposabljanja in preverjanja, izdajala potrdila in vodila evidenco. Vlada v zvezi z rešitvijo glede pogojev za pridobitev dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije BE opozarja, da je to v nasprotju z Direktivo 2006/126/ES o vozniških dovoljenjih in zato predlaga črtanje tega predloga. Vse ostale predlagane rešitve Vlada podpira. Predstavnica Ministrstva za infrastrukturo dodatno pojasnjuje, da omenjena direktiva glede zdravniških dovoljenj določa, da je temeljni pogoj za udeležbo v cestnem prometu telesna in duševna zmožnost za samo vožnjo, zato se predlaga, da voznik opravi zdravniški pregled za kategorijo, v katerega sodijo mala gasilska vozila (C1).

V razpravi so državni svetniki podprli temeljni cilj predloga zakona, da se poveča operativna usposobljenost gasilskih enot na način, da se gasilec oz. drugim reševalcem z vozniškim dovoljenjem za motorna vozila kategorije B omogoči, da lahko pri opravljanju ali v zvezi z namenom opravljanja operativnih in drugih nalog zaščite, reševanja in pomoči vozijo manjša gasilska (reševalna ali intervencijska) vozila, če opravijo dodatno usposabljanje za vožnjo tovrstnih vozil. Ena od nalog občin za zadovoljevanje potreb svojih občanov je tudi skrb za požarno varnost in organiziranje reševalne pomoči. To pomeni, da občine tudi zagotavljajo financiranje za te namene. S tega vidika je zato pomemben finančni učinek predlaganih rešitev za občine, ki v veliki meri financirajo prostovoljna gasilska društva. Če bodo programi usposabljanja za vožnjo dolgotrajnejši ali se bodo izvajali v bolj oddaljenih krajih, to pomeni večje stroške tako za prostovoljna gasilska društva, ki se bodo na koncu obrnili na občine, ki so odgovorne za požarno varnost.

V razpravi je bil dan tudi predlog, da bi manjša gasilska vozila uvrstili v kategorijo B, vendar je bilo članom komisije pojasnjeno, da je to v nasprotju z evropskim pravnim redom.

Po opravljeni razpravi je komisija sprejela naslednje s k l e p e:

1. Komisija **podpira** predlog zakona kot ga predlaga skupina poslank in poslancev ter nasprotuje kakršnikoli širitvi zakonskih rešitev v smislu povečanja birokratizacije, preobsežnega izobraževanja voznikov in s tem večjih stroškov kot jih imajo danes gasilske in druge reševalne enote s pridobivanjem vozniškega dovoljenja za vožnjo motornih vozil kategorije C1 za njihove člane oz. pripadnike.
2. Komisija podpira intenco predloga zakona, da Uprava za zaščito in reševanje izvaja program usposabljanja in preverjanja usposobljenosti voznikov za vožnjo manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite in nasprotuje predlogu Vlade, da naj bi postopek izbire izvajalca tovrstnih usposabljanj vodila Javna agencija za varnost prometa oz. njen direktor, saj vladni predlog lahko na koncu pomeni še večjo finančno obremenitev in birokratizacijo. Komisija pričakuje, da bo pristojni minister s podzakonskim aktom določil vsebino usposabljanja za pridobitev dodatnega znanja in veščin za vožnjo manjših gasilskih in reševalnih vozil ter intervencijskih vozil civilne zaščite, ki bo prilagojen potrebam gasilcev in reševalcev. Komisija se ne more strinjati s predlogom Vlade, da naj bi bil program usposabljanja voznikov za vožnjo manjših gasilskih vozil

primerljiv s programom usposabljanja za pridobitev voznškega dovoljenja za vozila kategorije C1, saj so manjša gasilska vozila specifična in zahtevajo prilagojen program usposabljanja.

3. Z vidika racionalizacije komisija predlaga, da se v nadaljnji obravnavi prouči možnost uveljavljanja zdravniških pregledov oz. spričeval, s katerimi se dokazuje zdravstvena usposobljenost operativnih gasilcev za opravljanje gasilske službe, tudi za dokazovanje zdravstvene usposobljenosti za vožnjo motornega vozila kategorije C1, kamor sodijo tudi manjša gasilska vozila. Operativni gasilci morajo redno opravljati zahtevne zdravniške preglede zaradi ugotavljanja njihove zdravstvene usposobljenosti za opravljanje gasilske službe, zato je nepotrebno, da bi morali za pridobitev potrdila o usposobljenosti za vožnjo malih gasilskih vozil opraviti še dodatni zdravniški pregled oz. pridobiti zdravniško spričevalo za vožnjo motornih vozil kategorizacije C1. To pomeni le podvajanje in dodatno finančno obremenitev.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Dušan Strnad.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Dušan Strnad, l.r.